

Hornorkesturstevnur o.a.

Karl Guttesen

Í samband við 95 ára føðingardagin hjá Harmoniorkestrinum G.H.M. (Georg Hansen´s Minnið), sum júst er farin framvið tann 14 mars í ár, koma tankarnir fram um Hornorkestur-stevnurnar, sum síðan 1966 hava verið á hvørjum ári, og har G.H.M. hevði sín stóra leiklut saman við Sørvágs Tónleikarafelag og dirigenti tess Leif Nolsøe. Eisini hava ungir horntónleikarar sóknast eftir hvussu alt hetta kom í lag. Hugskotið til stevnurnar kom longu í sept 1965, tá eg sum formaður í G.H.M. fekk bræv frá Leif Nolsøe um ætlanina, har hann spurdi hvat eg helt um hugskotið. Hann fekk svar longu í sama

mánaði, har eg tók undir við hesum tiltaki, og vildi fegin hjálpa til at fyrireika hesa ætlan.

Vit samdust um at boða øllum hornorkestrum frá, og at mæta til fyrireikingarfund á Hafnia 18 okt 1965. Møttir vóru: Leif Nolsøe – Sørvágs Tónleikarafelag, Otto Samuelsen – Klaksvíkar Hornorkestur, Árni Traber – Vestmanna Hornorkestur, Ludvig Breckmann – Havnar Hornorkestur, og Karl Guttesen – Harmoniorkestrið G.H.M. Menn vóru samdir um, at vit á henda hátt komu saman, ikki til kappingar, men ein roynd at vekja ansin fyri horntónleiki, og annars økja um samarbeiðið feløgini ímillum.

Annar fyrireikingarfundur varð

hildin 5 mars 1966. Við vóru: Leif Nolsøe S.T., Eli Nolsøe – K.H., Árni Traber – V.H., Ludvig Breckmann – H.H. og Karl Guttesen – G.H.M.

Triði fyrireikingarfundur varð hildin 17 apríl 1966, har møttir vóru Zakaris Leitisstein – Nes Sóknar Musikfelag, Leif Nolsø – S.T., Eli Nolsøe – K.H., Árni Traber – V.H., Ludvig Breckmann – H.H. og K. Guttesen – G.H.M. har varð avgjørt at hava fyrstu stevnuna 30 apríl í Vestmanna við skrudgongu og útikonsert. Síðani skuldu øll orkestrini spæla ein marsj saman, og loksins felags borðhald á Hotellinum.

Hóast triggjar fyrireikingarfundir hevði eingin hugsað um eina B-ætlan, og júst hendan bleiv

neyðug, tá ið øll orkestrini møttust í Vestmanna 30 apríl 1966. Veðrið var vánaligt við regni, so alt uttandura virksemið mátti avlýsast. So varð roynt at koma inn í fimleikahøllina í skúlanum, men skúlastjórin (Traber) helt tað vera óhóskandi at hava slíkt tiltak í skúlanum, og segði nei. Síðan varð ein roynd gjord at tosa við varastjóran Mannbjørn Mortensen, sum gav loyvi, og bjargaði sostatt konsertini, sum varð hildin í fimleikahøllini undir teimum umstøðum sum har góvust, meðan regnið alsamt ráddi uttandura. Um kvøldið varð felags borðhald á Hotellinum.

Sum áður sagt var veðrið illfýsið henda dagin, og uppi á Hórisgøtu var vátakavið, tá vit komu

hagar. Oyggjarvegurin var ikki samanbundin tá, so neyðugt var at ganga við øllum viðføri umleið 60 metrar til hin endan á vegnum, har bussar og onnur akfør bíðaðu. Oyggjarvegurin bleiv samanbundin stutt aftaná – tann 6 juni 1966.

Í 1973 kom Fuglafjarðar Hornorkestur við, Eiðis Ljómfelag í 1977 og Tvøroyrar Hornorkestur í 1982, meðan Vestmanna Hornorkestur ikki hveur verið við seinastu árin.

Hornorkesturstevnan í 2017 er nr. 52, og verður í Sørvági dýra biðidag 12 mai, og verður tá gott høvið at minnast undangongumannin Leif Nolsøe.

Vagn Holmboe og kórsangur í Føroyum

Ólavur Hátún

Ein dagin í mínari lestrartíð í Keypmannahavn í fyrru helvt av 60-árunum komu vit í tíma hjá mínari sanglærarindu Jolanda Rodio á tal um føriskt mentanar- og tónlistarlív. Nevndi tá m.a., at vit á føriskum máli áttu skaldskap á høgum altjóða stigi, yrkingar, sum vit kór-fólk í Føroyum kundu ynskt okkum at kunnað framborið í samsvarandi framkomnum korbúna. Spurdi, um hon kanska visti um onkran kórkomponist, sum við innliti í fólkatónleik og við

væntiligum førleika at seta seg inn í serføriska tónaheimin kundi havt hug at roynt seg við kórsatsum til úrvaldar føriskar yrkingar. “Det må være Vagn Holmboe,” segði Jolanda tá beinanvegin.

Stutt eftir skipaði Jolanda fyri døgurðaløtu, har eg á fyrsta sinni hitti hjúnini Vagn og Metu Holmboe. Við mær hevði eg úrval av yrkingum eftir J.H.O. Djurhuus, bæði á blað og lisið inn á band, og sum Ebba Hentze hevði prosatýtt til danskt. Eisini hevði eg upptøkur av kvøðing og dansi í Nólsoy og í Sumba við. Jú, Holmboe var sjónliga hugtikin.

Hetta var stutt fyri summarfrí, og longu beinanvegin aftur við lestrarársbyrjan á konserva-

toriinum kom hann og fekk mær handrit við 6 kórsatsum. Lítillátin, sum hann var, og eyðmjúkur yvir fyri uppgávuni helt hann fyri: “Jeg ved ikke, om jeg har ramt rigtigt – håber, man vil kunne bruge disse satser på Færøerne”.

Heima á mínum loftskamari settist eg spentur at spæla. Men hvat? Hetta var jú heilt annað tónalag, enn tú áður hevði verið í samband við. Har var tó onki við at gera. Hesir kórsatsir vóru bilagdir, og tí var tað eins skylda at royna at koma til sættis við teir.

Dagliga vóru hesi nótabløð fyri hond á klaverinum, og so við og við opnaðist fyri tær ein nýggjur tónaheimur, sum við sínum neyva sambandi við tekstinnihaldið

og í mongum førum sínum serføriska dámi sum frá leið gjørdist einum so ríkur, sum tú neyvan hevði upplivað hann áður. Líkandi uppliving sum hjá mær á klaverbonkinum á Østerbro fingusangarnir í Havnarkórinum, tá vit av álvara settu Holmboe á sangskránnu. Undrandi hugdu tey upp, tá tónar skurrandi brustu saman og ilt var at finna nakran melodiskan samanhag. Men tolin og jalig sótu tey við nótablaðnum, og sum við allari sannari list fór smátt um smátt at rína við – ja, so mikið, at hesir nýggju satsir javnbjóðis kórperlum úr klassiska kórrepertoarinum gjørdust kærasta ítrivið hjá kórinum.

At hetta íkastið til føriska

kórmenning frá listamanni sum Vagn Holmboe – ein hin fremsti symfonikarin í Norðurlondum og hartil gitin langt út um landamark eitt nú fyri sínar strúkikvættir – eisini hevur havt ávirkan á nútíðar føriska kórtónleikaskapan, man lítil ivi vera um.

Í hesari korbókaútgávu hava vit valt eina ljóðføðiliga stavseting, ið ikki minst er fyrimunur í sangligum høpi fram um ta viðurkendu upprunafrøðiligu, sum í sær ber ov lítið atlit til nútíðarmálið.

Eftir verandi stavingarlag er tað eisini illa møguligt hjá útlenskum kórum ljóðrætt at kunna endurgeva ein kórsats á føriskum.

Óvísindalig ferðslukanning

Eyðbjørn av Kamarinum

Fríggjadagurin 29. apríl var síðsti gerandisdagur, loyvt var at koyra við pikadekkum. Sum síðuviðmerking kann sigast, at eg nýti ikki pikadekk.

Henda dagin fari eg í ørindum norðureftir og geri av, at ein smákanning av hvussu nógvir norðanmenn (og -konur), ið veruliga arbeiða í Havn og morgun eftir morgun koma pøsandi inn í býin á sínum pikadekkum, er uppá sitt pláss at gera.

Fáið tilvildarliga hjálp frá studentaskúlanæmingum sum henda morgun hava forðað ferðsluni inn í býin. Takki teimum fyri tað! Gjördi tað til eitt spæl at telja.

Fari úr Blómubrekku kl. 07.45. Nakrir av bilunum sum eg telji yvireftir vegnum Langa eru helst komnir frá Løgmannabreyt og inni á Gøtu, men hesir munnu vera rímiliga fáir, so eg taki teir við. Útvarpið – Góðan morgun Føroyar, hjálpir væl til ruðuleikan við at royna at beina ferðsluna av Vegnum Langa niðan eftir Sundsvegnum og oman Villingardalsvegin (sum ikki hevur verið koyrandi í mánavís vegna vegarbeiði).

Fari undir teljingina í rundkoyringini Sundsvegur/Vegurin Langi (tað er beint omanfyri bakaríið Mylnuna), yvir til rundkoyringina á Hvítanesvegnum og norðureftir Kaldbaksvegnum gjøgnum tunnilin í Kollfaradal og til víkipláss við Kollafjarðavegin. Her støðgar teljingin og klokkan er 08.00.

Samlaða talið eg komi til er 389

(trýhundrað og áttati nýggju) bilar av øllum handa slag, bussar og lastbilar men stóri parturin (oman fyri 95%, giti eg) vóru persónbilar allarflestu við bert einum persóni í. Møtti nøkrum motorsúkklum, men tær taldi eg ikki við. Og tað hevur tikið mær nágreint 15 minuttir síðan eg fór úr Blómubrekku. Meti eg, at hetta er umleið ferðslan sum er inn í Havnina t. d. millum kl. 7.00 og 9.00, so koma 1.556 bilar skotrandi inn í Havnina hesar báðar tímarnar, og at slíkt sæst aftur í ferðslumynstrinum og parkeringsmøguleikunum í býnum, kann ikki undra!

Tvær borgarstjóraloysnir eru frammi: Heðin Mortensen vil hava ferðsluna norður um býin og yvir í Marknagilsvegin, meðan Annika Olsen vil gera ein tunnil av Hvítanesi og niðan í Krákugjógv.

Hvørgin loysnin er nýtilig í bræði. Hvørgin teirra mann lata seg gera, áðrenn hesir hálvtaðnað túsund bilarnir koma floymandi ígjøgnum Hvítanestunnlin og banka uppá dyrnar í Havnini.

Heldur eigur Tórshavnar Kommuna at lata byggja eitt parkeringshús til einar 2.000 bilar á hóskandi staði áráka Hvítanes. Bussleiðin verður samstundis umløgð, soleiðis at inn í Havnina slepst áleið hvørjar 10-15 minuttir. Parkeringsgjald (lat meg bert siga eitt tal: 30 kr. fyri eftiransaða parkering) og samstundis gevur hetta gjald (kvittan) rætt at nýta býbussarnar fyri dagin).

Samstundis verður stílað soleiðis fyri, at Havnarfólk náttúrliga ókeypis kunnu seta sínar bilar í nærumhvørvinum. Almennir parkeringsbásar skulu sjálvandi eisini

vera, har loyvt er (ímóti gjaldi) at seta bilin frá sær í einar 15-30 minuttir, kanska upp í 1 tíma.

Fyri mær at síggja er avmarkað parkering í Havnini ein háttur at minka álvarsliga um ferðslutrýstið í býnum og ikki minst eigur (á vetri) at vera bannað at koyra við píkum í Havnini.

Hetta kom at síggja út sum um píkarnir vóru fremstir í huginum. So er ikki – hetta var meira ein staðfesting av, at fjøld av føroyingum koyra allan veturin – heilt óneyðugt – á píkum.

Og hetta var so mín óvísindaliga niðurstøða eftir eina óvísindaliga kanning.

mánadagur 1. mei 2017